

Magyar Etológiai Társaság XXV. Konferenciája

2023. október 26-28.

Debrecen

Programfüzet és Absztrakt kötet

MET25

Helyszín: DAB Székház (4032 Debrecen, Thomas Mann utca 49.)

Elnök: Dr. Lendvai Ádám Zoltán

Szervezők:

Prof. Dr. Barta Zoltán
Dr. Németh Zoltán
Dr. Tartally András
Dr. Csernus Brigitta
Lévai-Kiss Johanna
Oláh Gergő
Szemán Karola
Gergely Réka
Nehéz Erzsébet Ágnes
Pallás Noémi
Szabó Norbert

Támogatók:

DE Biodiverzitás, Klímaváltozás és Vízgazdálkodás Koordinációs Kutató Központ

BioAqua Pro Kft.

ECOLLAB - Kutatási adatkezelés, adatbázis tervezés és építés

Debreceni Egyetem Evolúciós Állattani és Humánbiológia Tanszék

DAB Evolúcióbiológiai Munkabizottság

Magyar Etológia Alapítvány

Evolúció és Biodiverzitás Oktatási és Kutatási Alapítvány

2023. október 26. csütörtök

13:00-	Regisztráció
15:00 - 15:10	Megnyitó
15:10 - 16:10	Csányi Vilmos Teremtő Képzelet: a kreativitás evolúciója
16:10 – 16:50	Az Év Ifjú Viselkedéskutatójának előadása
16:50 – 17:10	Kávészünet
17:10 – 18:30	Kerekasztal beszélgetés A viselkedésbiológia múltja, jelene és jövője. Moderátor: Kabai Péter
18:30 – 19:00	Vacsora
19:00 – 20:00	Posztterek
20:00 – 21:00	MET Mester

2023. október 27. péntek

9:00 – 10:00	Bókony Veronika Lányból békakirályfi: az ivarváltás evolúciós ökológiája
10:00 – 10:15	Katona Krisztián Mosómedve (<i>Procyon lotor</i>) fészekpredációjának kameracsapdás vizsgálata Magyarországon
10:15 – 10:30	Dobos Petra Kerülnél velem? Nos, ez a kutyaajtától függ! - A funkcionális fajtaszelekció szerepe a szociális tanulásban
10:30 – 10:45	Lőrincz Ádám A táplálékgyűjtő eszközhasználat megvalósulása mindenevő és maggyűjtő hangyáknál
10:45 – 11:00	Ratkai Bonita Karsztos élőhelyszigetek hatásai egy hangyafaj populációinak funkcionális és viselkedésbeli jellegeire
11:00 – 11:30	Kávészünet
11:30 – 11:38	Pogány Ákos A 14 év alatti gyermekek digitális eszközhasználatának változása a COVID19 járvány alatt
11:38 – 11:46	Vágási I. Csongor Az IGF-1 ivarfüggő oxidatív károsodást és mortalitást okoz
11:46 – 11:54	Simon Barbara A kutya-gazda kapcsolat hatása a kutyák szeparációs viselkedésére
11:54 – 12:02	Tóth Kata Mária Gazdák kutyaválasztási döntését befolyásoló tényezők
12:02 – 12:10	Bukor Boglárka Szociális poligámia megfigyelése egy monogám énekesmadár fajnál
12:10 – 12:18	Győri-Koós Barbara Az európai bölény (<i>Bison bonasus</i>) táplálkozási viselkedésének vizsgálata az "Őrségi Vadonban", különös tekintettel a fásszárúakra

Karsztos élőhelyszigetek hatásai egy hangyafaj populációinak funkcionális és viselkedésbeli jellegeire

Ratkai Bonita¹, Bán Kata¹, Bátori Zoltán¹, Frei Kata¹, Li Gábor¹, Lőrincz Ádám¹, Lőrinczi Gábor¹, Pécsy Fanni¹, Maák István^{1,2}

¹Szegedi Tudományegyetem, TTIK, Ökológiai Tanszék, Közép fasor 52, 6726, Szeged, Magyarország

²Állattani Múzeum és Intézet, Lengyel Tudományos Akadémia, ul. Wilcza 64, 00-679 Varsó, Lengyelország

A napjainkban tapasztalható éghajlatváltozás számos élőhely átalakulását és eltűnését eredményezi. Ezáltal előtérbe kerülnek azon területek, melyek változatos környezeti paramétereket biztosítanak, így lehetővé téve különféle preferenciákkal rendelkező fajok fennmaradását, ezzel hozzájárulva a biológiai sokféleség megőrzéséhez. Ilyen térségek a karszterületeken kialakuló töbrök, melyek északi kitettségű lejtője és alja hűvösebb és nedvesebb mikroklímát biztosít, mint a környező területek (platók). Korábban leírták, hogy a töbrökben olyan hidegebb és nedvesebb körülményekhez alkalmazkodott növény- és hangyafajok is előfordulnak, melyek funkcionális és viselkedésbeli jellegeik tekintetében eltérnek a platókon előforduló fajoktól. Arról azonban keveset tudunk, hogy az eltérő környezeti körülmények milyen hatással vannak egy adott faj mindkét élőhelytípus esetében előforduló populációira. Vizsgálatunkban arra kerestük a választ, hogy a töbrök sajátos mikroklímájú élőhelyei hogyan befolyásolják az erdei bütyköshangya (*Myrmica ruginodis*) funkcionális, illetve viselkedésbeli jellegeit, melyek kulcsfontosságúak a fajok fitnessének szempontjából. Eredményeink azt mutatják, hogy az eltérő élőhelytípusoknak nem volt szignifikáns hatása a vizsgált *M. ruginodis* kolóniáink funkcionális és viselkedésbeli jelleg-mintázataira, azonban a töbrök sajátos körülményei jelentős hatással voltak ezen faj egyes funkcionális (pl. kolóniaméret és királynők száma) és viselkedésbeli (pl. agresszivitás, felfedezőkészség) jellegeire. Ezen vizsgálat fontos előrelépést jelenthet annak átfogó megismerésében, hogy az egyes fajok miként képesek alkalmazkodni eltérő környezeti körülményekhez. A fentiek mellett meghatározó ismereteket szerezhetünk az élőhelyszigetek diverzifikáló hatásáról és működéséről, amelyeknek szerepe egyre inkább felértékelődik a globális klímaváltozás fényében.